

Nodyn Canllawiau Arferion Da

Polisi GN.22 y CDLI – tynnu'r adnodd mwynol o flaen llaw

1 Cyflwyniad i dynnu o flaen llaw

- 1.1 Mae tynnu o flaen llaw'n cyfeirio at dynnu adnoddau mwynol economaidd sydd i'w cael ar neu ger wyneb y tir (adnoddau bas) o safleoedd datblygu, cyn dechrau gwaith adeiladu.
- 1.2 Nid oes unrhyw ofyniad dan dynnu o flaen llaw i ystyried tynnu adnoddau mwynol economaidd sy'n ddyfnach islaw safle datblygu, naill ai drwy weithio dan ddaear neu drwy fwyngloddio arwyneb dyfnach.
- 1.3 Mae tynnu adnoddau arwyneb o flaen llaw'n atal diffwrwytho adnoddau mwynol a allai fod yn werthfawr yn ddiangen a gall hefyd leihau neu ddileu problemau ansadrwydd tir mewn ardaloedd lle bu gweithio mwynau blaenorol. Gall hefyd gynorthwyo datrys unrhyw faterion halogi tir cysylltiedig â defnyddiau tir blaenorol. Mae'r ffactorau hyn yn arbennig o berthnasol yn Sir Benfro oherwydd yr etifeddiaeth o weithio pyllau o'r blaen gan gynnwys gweithio glo bas, ymhlith pethau eraill. Fodd bynnag, ni fydd tynnu o flaen llaw'n briodol bob amser.

2 Cyd-destun polisi

- 2.1 Mae Polisi Cynllunio Mwynau Cymru (MPPW)¹ yn cyflwyno egwyddor diogelu mynediad at adnoddau mwynol all fod eu hangen gan genedlaethau a ddaw ac mae'n darparu ar gyfer ystyried y gallu i dynnu adnoddau mwynol economaidd cyn i fathau eraill o ddatblygiad ddigwydd. Dyma'r sail i bolisi GN.22 y CDLI a'r hysbysrwydd gwarchod mwynau yn y Map Cynigion cysylltiedig.
- 2.2 Polisi GN.22, ei gyfiawnhad rhesymedig a'r haenau mapio cysylltiedig sy'n pennu'r cyd-destun ar gyfer penderfynu ar dynnu o flaen llaw.
- 2.3 Wrth ystyried gofynion posibl tynnu o flaen llaw dan bolisi GN.22, bydd angen ystyried gofynion polisiâu eraill y CDLI hefyd, yn enwedig GN.37 (amddiffyn a gwella bioamrywiaeth) a GN.38 (amddiffyn a gwella'r amgylchedd hanesyddol). Bydd yn bwysig cloriannu cynnig i ddatblygu yn y cyd-destun hwn wrth benderfynu a yw'r cynnig yn dderbyniol ac a yw tynnu o flaen llaw'n briodol.

¹ Polisi Cynllunio Mwynau Cymru, paragraff 13, a gyhoeddwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ym mis Rhagfyr 2000

2.4 Mae Nodyn Cyngor Technegol Mwynau (Cymru) 2 ar Lo (MTAN2), paragraff 42, hefyd cyfeirio at yr angen i ystyried tynnu o flaen llaw, lle caiff datblygu ei gynnig ar yr adnodd glo.

3 Mapio'r adnodd mwynol a ddiogelwyd

3.1 Mae Map Cynigion y CDLI yn dangos hyd a lled yr adnodd mwynol a ddiogelwyd, wedi'i ddadagregu'n dair cydran:

- Yr adnodd tywod a gro;
- Yr adnodd craig galed; a hefyd
- Yr adnodd glo.

4 Tynnu o flaen llaw – ystyriaethau manwl

4.1 Mae'r cyfarwyddiadau isod yn rhoi syniad o sut ddylid delio â'r materion allweddol yn ymwneud â thynnu o flaen llaw wrth gloriannu ceisiadau cynllunio.

4.2 Yn achos ceisiadau deiliad tai a cheisiadau o fewn cwrtlau eiddo presennol, mae unrhyw adnoddau mwynol islaw'r safleoedd eisoes yn debygol o fod wedi cael eu diffwrwytho gan ddatblygiad parhaol ac mae tynnu o flaen llaw'n annhebygol o fod naill ai'n ymarferol nac yn briodol.

4.3 Ni fydd cynigion datblygu dros dro, hyd yn oed y rhai a fydd yno am flynyddoedd lawer, yn diffwrwytho adnodd mwynol economaidd yn barhaol ac, felly, mae tynnu o flaen llaw'n annhebygol o fod yn ofynnol. Fodd bynnag, gall fod yn ddoeth defnyddio amodau cynllunio neu ymrwymadau cynllunio i sicrhau tynnu adeiladau / isadeiledd ar ddiwedd cyfnod y caniatâd a sicrhau adfer y tir i'w ddefnydd blaenorol bryd hynny. Mae hyn yn digwydd eisoes mewn rhai achosion, er enghraifft lle caiff caniatâd dros dro ei roi am osodiadau ynni adnewyddadwy.

4.4 O ran ceisiadau mewn ardal o adnodd mwynol a ddiogelwyd, pan nad yw'r cais ar gyfer datblygiad deiliad tŷ nac am ddatblygiad dros dro, dylid ystyried tynnu'r adnodd mwynol o flaen llaw, oni bai fod ystyriaethau gorredol yn nodi fel arall. Mae'r rhain yn cynnwys y canlynol:

- Unrhyw angen cadw nodweddion tirweddol ar y safle.
- Posibilrwydd difrodi cynefinoedd a/neu rywogaethau dynodedig.

- Presenoldeb olion archeolegol o fewn y safle y byddai'n ddewisol eu cadw ar y cyd â'r cynnig datblygu, boed y rhain wedi'u rhestru'n ffurfiol neu beidio, ac o ystyried eu lleoliad.
- Presenoldeb adeiladau neu adeileddau hanesyddol o fewn y safle y byddai'n ddewisol eu cadw ar y cyd â'r cynnig datblygu, ac o ystyried eu lleoliad.
- Agoswydd y safle, a llwybrau cludiant sy'n angenrheidiol i dynnu'r adnodd mwynol o flaen llaw, at ddatblygiad sensitif presennol. Mae tynnu o flaen llaw'n annhebygol o fod yn dderbyniol pe byddai'n cael cryn effaith andwyol ar bobl sy'n byw, yn ymweld â neu'n gweithio yn y datblygiad sensitif hwnnw. Mae hyn yn arbennig o bwysig os mai craig galed yw'r adnodd mwynol, oherwydd y bydd angen tanio'r deunydd hwn yn aml i'w dynnu.
- Posibilrwydd y byddai tynnu o flaen llaw'n cael effaith andwyol ar lefel trwythiad lleol neu ddyfrhaen warchoddedig.

- 4.5 Ymhob achos, mae'r materion a restrwyd yn y paragraff uchod yn rhai y dylai'r swyddog achos sy'n trin y cais eu hystyried wrth gloriannu rhinweddau'r cais. Mewn rhai achosion, efallai y bydd angen gofyn am gyngor technegol arbenigol cyrff arbenigol, er enghraifft o ran yr effeithiau all fod ar fioamrywiaeth, archeoleg a dyfrhaenau.
- 4.6 Os na all y swyddog achos, ar ôl gwneud y cloriannu dechreuol hwnnw, nodi rheswm pam na ddylid tynnu o flaen llaw mewn perthynas â datblygiad, rhaid ystyried agwedd ychwanegol wedyn. Rhaid gweld a oes unrhyw alw yn y farchnad am yr adnodd mwynol yn union dan y safle ar adeg gwneud y cais. Mewn achosion o'r fath, mae'n rhesymol gofyn i'r ceisydd weld a oes galw yn y farchnad am y deunydd dan sylw a hysbysu canlyniad yr ymchwiliadau hynny i'r Cyngor. **Fel arfer, bydd disgwyl i'r ceisydd ddarparu ymatebion o dair ffynhonnell gredadwy fel tystiolaeth yr ymchwiliwyd i'r mater.**
- 4.7 Oherwydd bod galw'r farchnad am adnoddau mwynol yn newid gyda threigl amser, mae hwn yn fater y byddai angen ei ailbrofi pe bai ailgyflwyniad yn cael ei wneud yn ddiweddarach.

5 Deunydd darllen pellach

5.1 Mae'r Awdurdod Glo a CoalPro wedi cyhoeddi nodyn hysbysu ar y cyd ar 'Tynnu Adnoddau Glo o Flaen Llaw yn Ystod Gweithgaredd Datblygu' (Gorffennaf 2013). Y ddolen i'r ddogfen hon yw:

<http://coal.decc.gov.uk/assets/coal/whatwedo/12aug13-prior-extraction-guidance-final-july-2013.pdf>

5.2 Mae'r ddogfen hon yn nodi ystyriaethau ychwanegol os mai glo yw'r deunydd i'w dynnu, gan gynnwys y canlynol:

- Y gofyniad i fynd i 'Gytundeb Glo Atodol', i'w gael yn gyffredinol ar ôl rhoi caniatâd cynllunio, sydd ei angen oherwydd y breiniwyd perchenogaeth adnoddau glo yn yr Awdurdod Glo ar ran y genedl; a
- Parodrwydd yr Awdurdod Glo i roi cyngor cyn gwneud cais mewn achosion priodol.